

majd 1954-ben a Kossuth-díjjal.” Ez az egyetlen autobiográfia, melyben egy fél mondatban ugyan, de beszél akadémiai tagságától való megfosztásáról is.

A második és harmadik önéletrajz befejező részében a megjelent és kiadatlan műveket sorolja, a másodikban részletesen: „Az 1945-ös évtől kezdődően megjelent egy »Zöld ág« című regényem; előadták a Nemzeti Színházban »Hullámzó völgyem« című darabomat; megjelent egy »Kikelet« című válogatott novellás könyvem. Kéziratban van egy »Bölcső és bagoly« című életrajzi regényem és befejezés előtt

egy krónikám, melyet a szabadságharc idejéből írtam. Valami huszonöt kötetem jelent meg eddig. Ezek közül egyik-másik idegen nyelven is, így németül, franciául, olaszul, hollandus nyelven, csehül és lengyelül. Használható módon csak magyarul tudok.” A harmadik önéletrajz összegez: „Megjelent köteteimnek száma 20-23.”

Életrajzát, legalábbis annak egy-egy összefüggő epizódját Tamási regényben is megírta, igaz: a háromkötetesre tervezett műnek csak két részét tudta megalkotni. *Bölcső és Bagoly* című regényes életrajza a gyerekkort beszéli el; *Vadrózsza ága* című, befejezetlenül maradt prózai alkotása pedig 1926-tól 1934-ig követi nyomon a felnőtt író életét.

1 Walter BENJAMIN: *A szírének hallgatása* = W. B.: *Válogatott írások*, Osiris, Bp., 2001, 206, illetve ZOMBORY Máté: *Philippe Lejeune: Önéletírás, élettörténet, napló*, Buksz, 2004.

2 PIM, V. 5791/608

3 Ezek az 1957. február 5-i önéletírás fordításai.

4 TAMÁSI Áron: *Szólít a szülőföld*, Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest, 2011, 5.

FÜGGELÉK

Tamási Áron ARCKÉPEM VÁZLATA

A századfordulón születtem. Születésem helye egy falú Erdélyben, ott is a székelyek földjén. A székelyek a magyarság egyik jellegzetes, régi törzse. Hasonló módon, mint az angolok között a skótok. A magyar honfoglalás óta élnek mai földjükön a székelyek. Egyesek szerint még a magyarok előtt, mint a magyarság előőrsei, telepedtek ott meg. Tehát több, mint ezer éve. E hosszú történelmi időn keresztül legtöbbször harcban álltak: vagy a keleti betörőkkel, vagy a belső elnyomással szabadságuk védelmében. Számuk, a belőlük elszármazottakkal együtt, lehet egy millió.

Az én őseim is mind székelyek voltak. Apám kis falusi birtokon gazdálkodott. Tizenegyen voltunk testvérek. Már gyermek korunkban dolgoznunk kellett a falusi gazdaságban. Szűkösen éltünk, de a gondoktól eltekintve, szabadságban. Gimnáziumot, majd akadémiai főiskolát végeztem. Tizennyolc éves koromban katona lettem, aztán a háborúban harcoltam. Ifjú koromban három évet töltöttem Amerikában, fizikai s majd szellemi munkában. Utána húsz évig Erdélyben éltem, azután pedig, 1944-ben Budapestre költöztem.

Sohasem készültem írónak. Az első novellámat is, főiskolás koromban, csak legénykedésből írtam. Valami költői örökség és írói készség talán mégis volt bennem, mert az első elbeszélésem megírása óta kitartóan éber volt bennem az írói természet. Inkább ez a természet van meg bennem, mint az írói becsűgy. De ha már írtam és írok, jól és becsületesen igyekszem csinálni. Jól művészileg és becsületesen eszmei és erkölcsi szempontból. Ha orvos, kutató, vagy tudós volnék: ugyanígy csinálnám.

Írtam elbeszéléseket, regényeket és színpadi műveket. Írásaim levegője íze és színei azt a világot idézik, amelyet gyermekkoromban megismertem. Hőseim is legtöbbször ott mozognak, de érzelmi és gondolati törekvésekben a világ minden emberéhez kívánnak szólni.

Nem tartozom semmiféle stílus irányzathoz, legközelebb talán a realizmushoz állok. De a valóság számomra nemcsak társadalmi vonatkozásiban él, hanem az emberi lét egész tudományos és költői világára kiterjed.

Elég baj ez nekem.

De ha már bajlódni kell ebben az életben valamivel, akkor legyen az valóban méltó az emberhez, aki mégis több, mint az értelmes majom.

Tamási Áron:

Arcképelem vázlat

A századfordulón születtem. Születésem helye egy falú Erdélyben, ott is a székelyek földjén. A székelyek a magyarság egyik jellegzetes, régi törzse, hasonló módon, mint az angolok között a skótok. A magyar honfoglalás óta élnek mai földjükön a székelyek. Egyesek szerint még a magyarok előtt, mint a magyarság előőrsei, telepedtek ott meg. Tehát több, mint ezer éve. E hosszú történelmi időn keresztül legtöbbször harcban álltak: vagy a keleti betörőkkel, ~~szemben~~ vagy a belső elnyomással szabadságuk védelmében. Számuk, a belőlük elszármazottakkal együtt, lehet egy millió.